

AIDAI

Mūsų metas Pirmadienis, 1946.II.4 d. (III metai) Nr.29(66)

IŠ STO SOV.ŽIAVIMO

- Londonas. Pirmasis posėdis tarp-tautinės kariuomenės generaliniam štabui sudaryti įvyks pirmadienį Londone. Šis posėdis bus slaptas, nes kai kurių kraštų atstovai turės pranešti savo armijai, stiprumo davinius ir Saugumo Tarybos dispozicijai pavedamus kariuomenės kontingentus.

- Londonas. Penktadienį Saugumo Taryba svarstė Sovietų skundą prieš Graikiją. Višinskis pareiškė, kad Sovietų vyriausybė jau Krymo konferencijoje pageidavusi atitraukti britų kariuomenę iš Graikijos. Sovietų vyriausybė mananti, kad Graikijoje esanti britų kariuomenė remianti reakcionierius ir tuo būdu drumsčianti vidaus ramybę.

SANTYKIAI SU SOVIETŲ SĄJUNGA

II

Beveik visoje Raudonosios Armijos išvadautoje centrinėje Europoje Sovietų Sąjunga išveža ir likviduoja žmones, daro viską svetimų kraštų, stebėtojams pašalinti arba jų keliones suvaržyti ir sudarinėje vyriausybės, kontroliuojamas komunistų, atsakingų tikrai prieš Maskvą. Ji pusę tuzino valstybių, pradėdant Lenkija prie Baltijos jūros, baigiant Jugoslavija prie Adrijos jūros, viena po kitos, paverčia sovietų provincijomis.

Kodėl pagaliau Britanija ir JAV leidžia šioms įvykiams prasidėti? Kodėl jos nusilenkė melagingai frazei: „Raudonosios Armijos išvadauta“? Juk visos iš vokiečių išlaisvintos šalys buvo išvadautos bendromis visų sąjungininkių pastangomis.

Ar Britanija pamiršta savo laivyną, kuris smagiamaui blokavo Vokietiją? Ar Britanija ir JAV pamiršo savo aviaciją, kuri sugniuždė Vokietijos karo pramonę ir transporto sistemą? Ar jie visiškai nebeatsimena, kad britų ir amerikiečių armijos Afrikoje, Sicilijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Olandijoje, Vokietijoje atitraukė vokiečių armijas iš sovietų fronto.

Pagal paskolos ir nuomos mo įstatymą iki 1945.III.31 d. Sovietai gavo iš JAV, be kitų dalykų, štai ką: 150.000 visų kalibrų patrankų, 13.30 lėktuvų, 312.000 tonų šaudmenų, 1.500 lokomotyvų, 540.000 tonų bėgių, 406.000 autovežiminių. „Šie autovežiniai“, pasakė prezidentas Trumenas pranešime kongresui „kai kuriuose sovietų frontuose pristatė frontui daugiau kaip pusę visų skiriamų tiekimų sovietų kariuomenei. Be to, prezidentas pastebėjo, „Metais, kurie pasibaigė 1945.III.31 d., tepalai ir skystas kuras, nusiųstas Sovietų Sąjungai, sudarė daugiau kaip pusę šių prekių suvartojamam kiekiui sovietų kariuomenėje ir sovietų miestuose“.

Kodėl gi JAV ir Didžioji Britanija praleido progą iš pat pradžių atvirai ir tvirtai protestuoti prieš aiškiai sovietų kėsintis, pasinaudojant bendra sąjungininkių pergale, prisijungti apie 60.000.000 ne sovietų centrinės rytų Europos gyventojų prie sovietų dominuojamos srities?

Atsakymas tegalimas išaiškinti gausiais istoriniais pavyzdžiais. Istorinė „sferų“ idėja buvo ne vien Sovietų S-ges išradimas. Iš esmės ta idėja yra bendra visiems.

Graikija, pavyzdžiui, perėjo į britų sferą lygiai taip pat demonstratyviai kaip kad Rumunija ir Bulgarija pateko į Sovietų sferą. Graikijoje nuo „išvadavimo“ iki paskutinio laiko Britanija naudojosi išimtinę viešpatavimo teise.

Italija pateko į amerikiečių ir britų sferą. Pa-

vyzdėti, dėl grynai britaniškų riešėsių ir britų įsakymų itams buvo leista įtraukti į savo kabinetą žymaus valstybės grafo Sforzos. (b.d.)

STO SOSTINĖ

Londonas. Šiais metais dar nenustatytoje JAV rytinio pakraščio vietoje bus pastatytas tarptautinis 20.000 gyventojų miestas. Jis galės būti pavadintas Unopolis arba Pasapilapiliu, nes jis bus STO būstinė.

STO turi du kartus daugiau narių už Tautų Sąjungą, kuri turėjo tik 20 narių. Šios 20 šalių turėjo bendrą centrą su 8.000 gyventojų. Padauginus šį skaičių du arba tris kartus, kad būtų patenkinti pasaulio organizacijos reikalai, reikės miesto su mažiau 20.000 gyventojų. Tame mieste bus visa, kas miestui yra reikalinga, - geležinkelio stotis, pašto įstaiga, telegrafo stotis, radijo stotis, aerodromas, biblioteka ir savo spaustuvė. Taip pat bus tarptautinė mokykla atskirų tautų atstovų vaikams, kad nepamirštų savo šalies kalbos. Šiam tikslui reikės milžiniškų išlaidų. Kiekviena tauta žūrės apmokėti jai reikalingų pastatų išlaidas, o centrinių pastatų išlaidas apmokės pati STO. Visi pastatai bus laisvi nuo mokesčių ir skaitysis esą už JAV teritorijos ribų. To miesto gyventojai bus tarptautiniai piliečiai.

TRUMPŲ ŽINIŲ

- Varšuva. Vyskupas Spitt už palankumą vokiečių įstaigoms nutaistęs 8 metus kalėti.

- Praga. Buvęs Heidricho pavaduotojas Kurtas Deluege netrukus bus išduotas Čekoslovakijai ir atiduotas karo teismui užsakyti už masines žmogžudystes Čekijoje.

- Atėnai. Graikijos ministras pirmininkas viešai pareiškė, kad sovietų platinami gandai apie daugelio kairiųjų asmenų nužudymą neturi jokio pagrindo. Bendrai yra žuvis tik vienas asmuo. Graikijos užsienių reikalų ministras ilgai kalbėjosi su sovietų pasiuntiniu Atėnuose.

- Frankfurtas a.M. vėl atidarytas universitetas.

- Irako ministrų kabinetas atsisistatydino.

- Prieš dvejetą metų Sovietų sudaryta sutartis su Čekoslovakija dėl Karpatų, Ukrainos prijungimo prie Rusijos dabar įsigaliojo.

- Roma. Italijos vyriausybė į Siciliją pasiuntė karinius dalinius nuraminti separatistiniam sąjūdžiui.

- Belgradas. Ketvirtadienį abi Jugoslavijos parlamento rūmai patvirtino Jugoslavijos respublikos konstituciją.

- Paryžius. Prancūzijos vyriausybė planuoja per karą smarkiai apnaikintą laivyną atstatyti per 5 metus.

- Tokio. Japonijos okupacines pajėgas ateityje papildys ir britų kariniai daliniai.

- Londonas. Britų prof. S-Gos planuoja dar šiais metais įvesti 40 valandų darbo savaitę pramonės darbininkams. Atlyginimas dėl to nebūsiąs sumažintas.

- Vašingtonas. JAV užsienių reikalų ministras ketvirtadienį kalbėjo apie politines žmogžudystes Lenkijoje. Esą daug nužudyta vedovaujančių politinių partijų narių. Prie šių žmogžudysčių prisidėjusi saugumo policija. JAV pasiuntinys Varšuvoje atkreipė Lenkijos vyriausybės dėmesį į tai, kad JAV labai esančios suinteresuotos, kad būsimiesiems laisviems rinkimams iš anksto būtų sudaryta palankios sąlygos.

- Viena. Dėl nepakankamo maitinimo 11.000 vaikų iš žemutinės Austrijos pervežta į Aukštutinę Austriją. 10000 Austrijos vaikų bus išvežta į Šveicariją poilsui ir sveikatai pataisyti.

- Vašingtonas. JAV buvo pasižadėjusios iki 1945 metų pabaigos Europai pristatyti 8 mil. tonų akmens anglies. Iki šiol pristatė 7 mil. tonų.